

IFMETALL

Var med och påverka på din arbetsplats

**5 bra anledningar
till att engagera
dig i facket**

Innehållsförteckning

Så kan du engagera dig i facket _____	4
5 bra anledningar till att engagera dig i facket _____	6
Anledning 1: Du får möjlighet att påverka arbetsmiljön på din arbetsplats _____	7
Anledning 2: Du får möjlighet att utveckla dig själv och din arbetsplats _____	8
Anledning 3: Du får möjlighet att påverka lönerna på din arbetsplats _____	11
Anledning 4: Du får möjlighet att engagera dig i det som just du tycker är intressant _____	12
Anledning 5: Du får som förtroendevald möjlighet att bidra till någonting stort – att vara förtroendevald är att ta ansvar _____	13
Vilka förtroendeuppdrag finns det? _____	14
Förhandlare _____	16
Skyddsombud _____	18
Jämställdhetsansvarig _____	20
Försäkringsinformatör _____	22
Jag vill bli förtroendevald – hur gör jag? _____	24
Det här är ett kollektivavtal _____	26
Så bestäms vad som ska finnas i kollektivavtalet _____	27

Så kan du engagera dig i facket

Att engagera dig i facket kan du till exempel göra genom att gå fackliga utbildningar, delta i medlemsmöten och göra din röst hörd på er arbetsplats. Många som engagerar sig i facket är förtroendevalda. Och att vara förtroendevald är lite som det låter – en person som fått ett förtroende från sina arbetskamrater att företräda dem i olika frågor på jobbet.

Det finns många olika sorters förtroendeuppdrag. I ett uppdrag är du förhandlare och stöttar dina arbetskamrater, det kan vara i en förhandling eller i ett samtal med er chef. I ett annat uppdrag kan du arbeta mot diskriminering på er arbetsplats som jämställdhetsansvarig, och i ett tredje kan du till exempel vara skyddsombud och driva på för att ni ska få nya arbetsskor.

Om du vill bli förtroendevald behöver du alltså få dina arbetskamraters förtroende. Det finns över tjugo olika förtroendeuppdrag, så du kommer garanterat hitta någonting på din arbetsplats som du kan engagera dig för.

Alla förtroendevalda erbjuds kostnadsfria utbildningar så att de kan utföra sina uppdrag på ett så bra sätt som möjligt.

5 bra anledningar till att engagera dig i facket

Facket, det är du och dina arbetskamrater. Ett starkt fackförbund kräver att vi är många som engagerar oss.

I den här broschyren har vi samlat fem bra anledningar till att du ska engagera dig i facket.

1. Du får möjlighet att påverka arbetsmiljön på din arbetsplats

Som förtroendevald har du en viktig roll i att påverka arbetsmiljön på din arbetsplats. Du kan bidra till att minska stress och press genom att lyfta fram dina och dina arbetskamraters krav på en rimlig arbetsbelastning och en god arbetsmiljö.

Du kan vara med i skyddsronder och hitta säkerhetsbrister som arbetsgivaren behöver fixa för att ni ska få en trygg arbetsmiljö.

Om det sker förändringar på er arbetsplats, som till exempel att man organiserar om eller sätter in nya arbetsmetoder, så har du möjlighet att vara med och påverka besluten så att de genomförs på ett sätt som gynnar dig och dina arbetskamrater.

Dessutom kan du jobba för att ni på er arbetsplats ska få mer flexibla arbetstider och scheman, som gör att ni får en bättre balans mellan arbetsliv och privatliv.

2. Du får möjlighet att utveckla dig själv och din arbetsplats

Som förtroendevald inom facket tar du på dig ett viktigt ansvar – du företräder dina arbetskamrater i frågor som rör er arbetsplats.

Det ger dig värdefulla erfarenheter och kunskaper om arbetslivet, som till exempel skyddsarbete, jämställdhetsfrågor och förhandling. Det kan du sedan ha nytta av i din framtida karriär och sätta på ditt cv.

Du får vara med och utveckla din arbetsplats genom att göra den tryggare och skapa bättre villkor för er som arbetar.

Dessutom erbjuds du utbildning inom arbetslivets olika frågor, det kan vara alltifrån förhandling till arbetsmiljö. Utbildning är oftast kostnadsfritt och på betald arbetstid.

 IFMETALL

3. Du får möjlighet att påverka lönerna på din arbetsplats

Som förtroendevald har du möjlighet att påverka lönerna på din arbetsplats. Ju starkare vi är tillsammans, desto större inflytande kan vi ha i löneförhandlingarna. Därför är det viktigt att vi är många medlemmar på arbetsplatserna och flera förtroendevalda som kan föra medlemmarnas talan.

Alla fackklubbar har förhandlingsmandat. Det innebär att om ni har en klubb på er arbetsplats så är ni med och förhandlar om löner, förmåner och andra villkor.

Saknar du klubb på din arbetsplats? Då kan ni ha ett avdelningsombud. Den personen är särskilt viktig för att driva fram bättre lönevillkor för dig och dina arbetskamrater när det inte finns en klubb på arbetsplatsen. Den personen kan vara du!

4. Du får möjlighet att engagera dig i det som just du tycker är intressant

Som förtroendevald har du möjlighet att engagera dig i det som just du tycker är intressant.

Du kan till exempel bli förhandlare och arbeta för bättre villkor på arbetsplatsen, eller bli skyddsombud och se till att säkerheten och arbetsmiljön fungerar.

Du kan också ta ansvar för jämställdhetsfrågor och arbeta för att skapa en mer inkluderande arbetsplats, eller bli försäkringsinformatör och hjälpa dina kollegor att förstå sina rättigheter och förmåner.

Det är bara några av de olika förtroendeuppdragen som finns. Det finns med andra ord många vägar att engagera dig och göra skillnad!

5. Du får som förtroendevald möjlighet att bidra till någonting stort – att vara förtroendevald är att ta ansvar

Som förtroendevald har du chansen att vara en del av något större och göra skillnad för dig och dina arbetskamrater.

Genom att vara förtroendevald bidrar du till att förbättra era arbetsvillkor, stärka säkerheten på jobbet och driva frågor som är viktiga för människorna på just din arbetsplats.

Tillsammans är vi starkare – ju fler som engagerar sig, desto större genomslag får vi i förhandlingar och beslut. Att vara förtroendevald är att ta ansvar, både för dig själv och dina arbetskamrater.

Vilka förtroendeuppdrag finns det?

Som du säkert förstått finns det jättemånga olika förtroendeuppdrag. Vi har samlat alla olika uppdrag i Uppdragsguiden.

På de kommande sidorna i den här broschyren ger vi exempel på några vanliga uppdrag i en fackklubb. Har du ingen klubb på din arbetsplats kan du ha liknande uppdrag på din avdelning.

Att vara förtroendevald innebär ansvar, och för att kunna genomföra ett förtroendeuppdrag på bästa sätt finns det massor av kostnadsfria utbildningar att gå. Utbildning är en viktig del av att vara förtroendevald.

Det här gör en förhandlare

Som förtroendevald förhandlare har du en viktig roll i att förbättra arbetsvillkoren för dina kollegor. Du representerar medlemmarna i förhandlingar med arbetsgivaren, och ditt arbete kan påverka både individers och gruppens löner och arbetsvillkor.

Du ser till att lagar och avtal följs, samtidigt som du försöker lösa problem på ett smidigt sätt. Genom att vara väl förberedd och ha bra kontakt med medlemmarna hjälper du till att skapa en rättvis och trygg arbetsplats.

Det är ett betydelsefullt uppdrag som gör skillnad både på kort och lång sikt.

Viktiga uppgifter som förhandlare:

1. Representera dina arbetskamrater i förhandlingar

2. Säkerställa att arbetslagar och avtal följs på er arbetsplats

3. Arbeta för en trygg och rättvis arbetsmiljö för dig och dina arbetskamrater

Det här gör ett skyddsombud

Som förtroendevalgt skyddsombud har du en viktig roll i att skapa en trygg och säker arbetsplats. Du representerar dina kollegor i arbetsmiljöfrågor och ser till att arbetsgivaren följer lagar och regler. Du hittar och åtgärdar problem i arbetsmiljön, deltar i skyddsronder och har rätt att stoppa farligt arbete.

Genom ditt arbete hjälper du till att förebygga olyckor och förbättra arbetsplatsen, både fysiskt och psykiskt. Ditt engagemang gör stor skillnad för dina arbetskamraters säkerhet och välmående på jobbet.

Viktiga uppgifter som skyddsombud:

1. Se till att er arbetsgivare följer lagar och regler om arbetsmiljö

2. Upptäcka och åtgärda arbetsmiljörisker på er arbetsplats

3. Stoppa arbetet på arbetsplatsen om det krävs

Det här gör en jämställdhetsansvarig

Som förtroendevald jämställdhetsansvarig har du en viktig roll i att skapa lika villkor för alla på arbetsplatsen. Du leder klubbens jämställdhetsarbete och ser till att alla medlemmar har samma chans att påverka både sin arbetsmiljö och det fackliga arbetet.

Du jobbar mot diskriminering och ser till att er klubb tar hänsyn till jämställdhet i alla beslut ni tar. Du bidrar också med kunskap i frågor som rör till exempel lönekartläggning och förhandlingar. Genom ditt arbete hjälper du till att skapa en rättvis och inkluderande arbetsplats.

Viktiga uppgifter som jämställdhetsansvarig:

1. Leda jämställdhetsarbetet – jobba för lika villkor för alla på arbetsplatsen

2. Se till så att er fackklubb tar hänsyn till jämställdhet i alla beslut ni tar

3. Bidra med kunskap om jämställdhet i till exempel kartläggning av löner och vid förhandlingar

Det här gör en försäkringsinformatör

Som förtroendevald försäkringsinformatör har du en viktig uppgift i att hjälpa dina kollegor att förstå sitt försäkringsskydd. Du informerar om vilka försäkringar som gäller enligt lag och avtal och stöttar medlemmarna i hur de ska använda dem.

Genom att hålla alla uppdaterade om försäkringsvillkor och ändringar bidrar du till ökad trygghet på arbetsplatsen. Du gör en stor skillnad genom att se till att alla vet om sina rättigheter och skydd, samtidigt som du själv lär dig mer och får utvecklas.

Viktiga uppgifter som försäkringsinformatör:

1. Informera om vilket försäkringsskydd du och dina arbetskamrater har

2. Stötta dina arbetskamrater i hur de kan använda sina försäkringar på bästa sätt

3. Hålla koll på när villkoren i era försäkringar ändras

Jag vill bli förtroendevald!

Hur gör jag?

Att bli förtroendevald handlar först och främst om att få dina arbetskamraters förtroende till att företräda dem på er arbetsplats. Prata med dina arbetskamrater och visa ditt engagemang!

Har du en fackklubb på arbetsplatsen ska du först och främst vända dig dit. Har du inte en klubb ska du vända dig till din avdelning.

Det här är ett kollektivavtal

I den här broschyren har du kunnat läsa om hur du kan engagera dig fackligt, och varför du borde göra det.

Många av villkoren på jobbet regleras och bestäms genom någonting väldigt viktigt: kollektivavtalet! Det bestämmer bland annat era löner, arbetstider, semesterdagar och vilken ersättning ni ska ha vid övertid. Men det är också i kollektivavtalet som vi kommer överens med arbetsgivaren om vilka försäkringar och pensionsvillkor som vi ska ha.

Kollektivavtalet är en överenskommelse mellan arbetsgivaren och facket för att säkerställa rättvisa villkor och minska risken för konflikter. I kollektivavtalet kan det också stå vilka skyldigheter arbetsgivaren har vid uppsägningar eller omplaceringar, så att ni har tydliga och rättvisa riktlinjer att luta er mot vid en sådan situation.

Så hur bestäms vad som ska finnas i kollektivavtalet?

Innehållet i just ert kollektivavtal bestäms genom en förhandling i flera steg. Förhandlingen börjar på riksnivå och sträcker sig sedan hela vägen fram till er arbetsplats. På de närmsta sidorna förklarar vi hur det går till, och i den här förklaringen kommer IF Metall att vara det fackförbund som förhandlar.

IF Metall förhandlar med arbetsgivare på central nivå

På central nivå (riksnivå) förhandlar IF Metall och arbetsgivarorganisationen för en viss bransch eller yrkesgrupp fram ett centralt kollektivavtal.

Ett exempel på en arbetsgivarorganisation är Teknikarbetsgivarna. De företräder företag som sysslar med alltifrån biltillverkning till verkstadsindustri och datateknik. IF Metall förhandlar med Teknikarbetsgivarna om kollektivavtalet som går under namnet Teknikavtalet IF Metall. Teknikavtalet är bara ett av alla avtal där IF Metall förhandlar. IF Metall har över 30 centrala avtal inom massor av olika branscher.

IF Metall och arbetsgivarorganisationen förhandlar om grundläggande villkor såsom löneökningar, arbetstider och allmänna arbetsvillkor. När de har enats så tecknas ett avtal som gäller för alla arbetsplatser med kollektivavtal inom den branschen.

Ni förhandlar och anpassar avtalet utifrån er arbetsplats

När det centrala avtalet är på plats kan det behöva anpassas till er arbetsplats. Då funkar det som så att er arbetsgivare förhandlar direkt på arbetsplatsen med lokala fackliga representanter från IF Metall. Representanter från IF Metall kan vara någon eller några av dina arbetskamrater som är förtroendevalda, eller så kan det vara en lokal ombudsman. Ombudsmannen är då anställd på IF Metall och kommer ut och förhandlar åt er på arbetsplatsen.

I de lokala förhandlingarna kan man förhandla om detaljer som inte regleras i det centrala avtalet, och/eller så kan man förhandla om hur det som är bestämt i det centrala avtalet ska anpassas på just er arbetsplats. Det kan gälla specifika arbetstider, lönefördelning eller arbetsmiljöåtgärder som är särskilt relevanta där ni jobbar.

Avtalet börjar användas

När era lokala förhandlingar är klara blir det anpassade lokala avtalet det kollektivavtal som gäller för dig och dina arbetskamrater. Avtalet gäller då under en viss tid, och både fack och arbetsgivare är överens om att följa det tills att avtalet löper ut. Under den period som avtalet gäller får varken IF Metall eller arbetsgivaren använda sig av konfliktåtgärder, som till exempel strejk eller lockout. När avtalsperioden närmar sig sitt slut startar den här processen om.

Därför ska du engagera dig i facket!

1. Du får möjlighet att påverka er arbetsmiljö!
2. Du får möjlighet att utveckla dig själv och din arbetsplats
3. Du får möjlighet att påverka era löner!
4. Du får engagera dig i det som just du tycker är intressant!
5. Du får vara med och bidra till någonting viktigt!

Nyfiken på hur du kan engagera dig? Kontakta oss för att börja påverka!

IFMETALL